

SV

SV

SV

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 13.1.2011
KOM(2011) 1 slutlig

2011/0002 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

**om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/25/EG vad gäller
tillämpningen av utsläppssteg på smalspåriga traktorer**

(Text av betydelse för EES)

SEK(2011) 44 slutlig

SEK(2011) 43 slutlig

MOTIVERING

1. BAKGRUND

- **Motiv och syfte**

Föreliggande förslag är en ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/25/EG av den 22 maj 2000 om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från motorer avsedda för jordbruks- eller skogsbrukstraktorer och om ändring av rådets direktiv 74/150/EEG¹.

Syftet med direktiv 2000/25/EG är att garantera den fria rörligheten för jordbruks- och skogsbrukstraktorer och att sänka de tillåtna utsläppsnivåerna för motorer i syfte att skydda såväl människors hälsa och välbefinnande som miljön.

I direktivet anges olika steg för en sänkning av utsläppsgränserna som till stor del överensstämmer med bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/68/EG av den 16 december 1997 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från förbränningsmotorer som skall monteras i mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg².

Genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/26/EG³ antogs ytterligare sänkningar av gränsvärdena för utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från förbränningsmotorer som ska monteras i mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg, och till följd av detta ändrades direktiv 2000/25/EG genom kommissionens direktiv 2005/13/EG av den 21 februari 2005⁴.

De nya gränsvärdena för utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar fastställdes för att ge minskningar på över 90 % av de tidigare fastställda värdena, så att det vid den tidpunkt då det mest långtgående steget blir obligatoriskt ska finnas sekundära system för efterbehandling av avgaser för både partiklar och kväveoxid på de allra flesta motorer och maskiner som omfattas av de respektive direktiven.

Med avseende på dessa utmaningar och med tanke på att det är osäkert om dessa mål faktiskt är tekniskt möjliga att uppnå föreskrevs det i direktiv 2004/26/EG att kommissionen skulle göra en teknisk översyn, och särskilt ”se över tillgänglig teknik för att se om gränsvärdena för steg III B och steg IV är rimliga, också ur kostnads-/nyttosynvinkel, och bedöma om det eventuellt krävs ytterligare flexibla lösningar, undantag eller senare införandedatum för vissa utrustnings- och motortyper och ta hänsyn till motorer som installerats i maskiner som inte är avsedda att användas på vägar och som används säsongvis”⁵.

¹ EGT L 173, 12.7.2000, s. 1.

² EGT L 69, 27.2.1998, s. 1.

³ EUT L 146, 30.4.2006, s. 1.

⁴ EUT L 55, 1.3.2005, s. 35.

⁵ EUT L 146, 30.4.2004, artikel 2.

Genom det ändrade direktiv 2000/25/EG fastställs i artikel 4.8 ett samband med den tekniska översyn som föreskrivs i direktiv 2004/26/EG för att undersöka de frågor som rör jordbrukstraktorer, särskilt i kategorierna T2, T4.1 och C2 (s.k. smalspåriga traktorer med en spårvidd som understiger 1,15 m).

Resultaten av den tekniska utvärderingen bekräftade att de lagstiftande institutionernas ambitiösa gränsvärden var genomförbara i fråga om de allra flesta motorer som ska monteras i maskiner som inte är avsedda att användas på väg och i jordbrukstraktorer. Däremot ansågs det nödvändigt att ändra kraven för jordbrukstraktorer i kategorierna T2, T4.1 och C2.

- **Allmän bakgrund**

För att kunna fullgöra skyldigheterna enligt artikel 2 i direktiv 2004/26/EG och artikel 4.8 i direktiv 2000/25/EG uppdrog Europeiska kommissionens generaldirektorat för näringsliv åt Gemensamma forskningscentrumet att undersöka alla aspekter som det ställs krav på i dessa direktiv.

I fråga om jordbrukstraktorer har Gemensamma forskningscentrumet gjort en bedömning av situationen när det gäller kategorierna T2, T4.1 och C2 genom att gå igenom facklitteratur och göra direkta utvärderingar av fordonen hos fem tillverkare av olika storlek som använder olika tekniker, varav en kan klassificeras som ett litet eller medelstort företag. Företagen står för den allra största delen av produktionen av smalspåriga traktorer som släpps ut på den europeiska marknaden.

De undersökta traktorerna var typiska europeiska produkter som utvecklats för att svara mot behoven hos det specialiserade jordbruket i södra Europa (främst i Medelhavsområdet). En överväldigande majoritet av dessa traktorer säljs inom EU.

Resultaten av denna analys presenterades från och med juni 2006 vid olika möten i expertgruppen för utsläpp från mobila maskiner som inte är avsedda att användas på väg och bekräftades i utkastet till slutrapport i december 2007 som publicerades på Circa.

I motsats till andra fall där det förekom flera alternativ, konstaterade Gemensamma forskningscentret endast att traktorer i kategorierna T2, T4.1 och C2 bör medges undantag från steg III B och steg IV i direktiv 2000/25/EG. Denna slutsats backades upp av vissa medlemsstater och föranledde inga negativa reaktioner.

Gemensamma forskningscentrumets resultat bekräftades i en konsekvensanalys som Arcadis gjorde 2008–2009 på uppdrag av Europeiska kommissionens generaldirektorat för näringsliv. Arcadis undersökning visade tydligt på miljöfördelarna med förslaget om senareläggande: utan det skulle användarna inte kunna köpa moderna traktorer i steg III A utan skulle fortsätta använda (mycket) gamla maskiner (steg 0-nivå). Arcadis-undersökningen visade också att det skulle få negativa ekonomiska och sociala konsekvenser om förslaget inte antogs.

- **Gällande bestämmelser**

Följande två direktiv berörs:

- Europaparlamentets och rådets direktiv 97/68/EG av den 16 december 1997 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från förbränningsmotorer som skall monteras i mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg, med ändringar.

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/25/EG av den 22 maj 2000 om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från motorer avsedda för jordbruks- eller skogsbrukstraktorer och om ändring av rådets direktiv 74/150/EEG, med ändringar.

- **Förenlighet med Europeiska unionens politik och mål på andra områden**

Direktiv 97/68/EG bygger på gemenskapens åtgärdsprogram för miljön och en hållbar utveckling⁶.

Genom direktiv 2000/25/EG omfattas också sektorn för jordbrukstraktorer av samma mål och strategier.

Föreliggande förslag är förenligt med gemenskapens nuvarande miljöpolitik och dess mål såsom de beskrivs i det sjätte miljöhandlingsprogrammet (KOM(2001) 31 slutlig)⁷, där bättre luftkvalitet är ett av de prioriterade målen, bl.a. genom tillämpning av produktspecifika utsläppsgränser. I det sjätte miljöhandlingsprogrammet fastställs en metod för politiskt beslutsfattande som bygger på medverkan och solida kunskaper och där följande sägs:

”Om sjätte miljöhandlingsprogrammet skall kunna nå framgång är det viktigt att alla berörda parter kan medverka aktivt i varje skede av beslutsprocessen, från det att målen fastställs till genomförandet av åtgärderna. Utvecklingen, genomförandet och utvärderingen av miljöpolitiken skall grundas på goda vetenskapliga kunskaper, ekonomiska analyser, tillförlitliga och aktuella miljöuppgifter samt användning av indikatorer.”

Förslaget om senareläggande är helt i linje med denna metod för politiskt beslutsfattande. Det omfattar de gränsvärden i steg III B och steg IV som fastställs i direktiv 2000/25/EG för traktorer i kategorierna T2, T4.1 och C2, eftersom alla berörda parter och Gemensamma forskningscentrumets oberoende undersökning har konstaterat att dessa är tekniskt omöjliga att uppfylla.

2. RESULTAT AV SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSANALYS

- **Samråd med berörda parter**

Medlemsstaterna och de berörda parterna har tagit del av frågan och resultaten av Gemensamma forskningscentrumets undersökning vid flera möten i expertgruppen för mobila maskiner som inte är avsedda att användas på väg. Medlemsstaterna rådfrågades bl.a. vid ett möte den 21 november 2008 i kommittén för anpassning till

⁶ Resolution av rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar församlade i rådet av den 1 februari 1993 (EGT C 138, 17.5.1993, s. 1).

⁷ EGT C 154E, 29.5.2001, s. 218.

teknisk utveckling – jordbrukstraktorer. Österrike, Finland, Tyskland, Grekland, Italien, Spanien, Sverige och Förenade kungariket uttryckte sitt stöd, och inga negativa synpunkter framfördes. Den 2 september 2010 hölls ett möte med branschföreträdare för en genomgång av den senaste tekniska utvecklingen.

- **Extern experthjälp**

Berörda fackområden/berörd sakkunskap

Utsläpp från mobila maskiner som inte är avsedda att användas på väg och jordbrukstraktorer.

De viktigaste organisationer och experter som rådfrågats

Gemensamma forskningscentrumet, expertgruppen för utsläpp från mobila maskiner som inte är avsedda att användas på väg och arbetsgruppen för jordbrukstraktorer.

Offentliggörande av expertsynpunkter

Publicering på Circa av Gemensamma forskningscentrumets och Arcadis rapporter om den tekniska översynen av lagstiftningen om utsläpp från mobila maskiner som inte är avsedda att användas på väg. Delgivning vid möten i kommissionens expertgrupp för utsläpp från mobila maskiner som inte är avsedda att användas på väg och i arbetsgruppen och kommittén för jordbrukstraktorer.

- **Konsekvensanalys**

Kommissionen gjorde en formell konsekvensanalys 2010 som bygger på de tidigare nämnda tekniska undersökningarna och tar hänsyn till den senaste tekniska utvecklingen. Slutsatsen var att de tekniska lösningarna sannolikt är genomförbara, men inte inom den tidsfrist som fastställs i den gällande lagstiftningen. Ett uppskov på tre år för kraven i steg III B och steg IV ansågs vara det bästa alternativet.

3. RÄTTSLIGA ASPEKTER

- **Sammanfattning av den föreslagna åtgärden**

Det föreslås att tidpunkterna i artikel 4 i direktiv 2000/25/EG för typgodkännande och ibruktagande för första gången av steg III B och steg IV skjuts upp med tre år för traktorer i kategorierna T2, C2 och T4.1, såsom de definieras i direktiv 2003/37/EG.

- **Rättslig grund**

Detta förslag grundar sig på artikel 114 i fördraget.

- **Subsidiaritetsprincipen**

Målet med denna åtgärd (att säkerställa en väl fungerande inre marknad genom krav på att jordbrukstraktorer ska följa de harmoniserade utsläppsbestämmelserna) kan inte uppnås på ett tillfredsställande sätt av medlemsstaterna var för sig, utan med tanke på omfattningen och effekterna sker det bättre på unionsnivå.

Förslaget är därmed förenligt med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget.

- **Proportionalitetsprincipen**

Den föreslagna ändringen är inte mer omfattande än vad som krävs för att uppnå ovannämnda mål.

Oberoende experter och berörda parter är överens om att steg III B-gränsvärdena inte är tekniskt möjliga att uppnå när det gäller de typer av jordbrukstraktorer som omfattas av den föreslagna ändringen. Om man inte skjuter upp ikraftträdandet av de relevanta gränsvärdena i steg III B och steg IV skulle resultatet bli allvarliga störningar på den inre marknaden för de jordbrukssektorer i unionen där dessa traktorer används.

Det har inte varit aktuellt att införa ett fullständigt undantag för dessa traktorer, trots att branschen anfört tungt vägande tekniska skäl. Därför innehåller förslaget de ändringar som anses absolut nödvändiga för att garantera en lämplig balans mellan bördorna på näringslivet och samtidigt garantera att miljömålen i möjligaste mån uppfylls.

Förslaget är därmed förenligt med proportionalitetsprincipen i artikel 5 i fördraget.

- **Val av regleringsform**

Föreslagen regleringsform: direktiv.

Övriga regleringsformer skulle vara olämpliga av följande skäl: ändring av ett befintligt direktiv.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget påverkar inte unionens budget.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/25/EG vad gäller tillämpningen av utsläppssteg på smalspåriga traktorer

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag⁸,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁹,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande¹⁰,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) I Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/25/EG av den 22 maj 2000 om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från motorer avsedda för jordbruks- eller skogsbrukstraktorer och om ändring av rådets direktiv 74/150/EEG¹¹ regleras avgasutsläpp från motorer i jordbruks- och skogsbrukstraktorer. Det nuvarande steget med utsläppsgränser som gäller för typgodkännande av flertalet motorer med kompressionständning betecknas steg III A. Enligt direktivet ska de gränsvärdena ersättas av de strängare gränsvärdena i steg III B, som träder i kraft successivt från och med den 1 januari 2010 för typgodkännande och från och med den 1 januari 2011 för utsläppande på marknaden av sådana motorer.
- (2) Enligt artikel 2 b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/26/EG av den 21 april 2004 om ändring av direktiv 97/68/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från förbränningsmotorer som skall monteras i mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg¹² ska kommissionen se över tillgänglig teknik för att

⁸ EUT C [...], [...], s. [...].

⁹ EUT C [...], [...], s. [...].

¹⁰ EUT C [...], [...], s. [...].

¹¹ EGT L 173, 12.7.2000, s. 1.

¹² EUT L 225, 25.6.2004, s. 3.

se om gränsvärdena för steg III B och steg IV är rimliga, också ur kostnads-/nyttosynvinkel, och bedöma om det eventuellt krävs ytterligare flexibla lösningar, undantag eller senare införandedatum för vissa utrustnings- och motortyper och ta hänsyn till motorer som installerats i maskiner som inte är avsedda att användas på vägar och som används säsongvis. Artikel 4.8 i direktiv 2000/25/EG innehåller en översynsklausul med hänsyn till de särskilda egenskaperna hos traktorer i kategorierna T2, T4.1 och C2.

- (3) Direktiv 97/68/EG har blivit föremål för flera tekniska undersökningar. Till följd av dessa tekniska undersökningar som gjordes 2007, 2009 och 2010 och bekräftades genom kommissionens konsekvensanalys konstaterade man att det inte är tekniskt möjligt för traktorer i kategorierna T2, C2 och T4.1 att uppfylla kraven i steg III B och steg IV vid de tidpunkter som anges i direktivet.
- (4) För att unionslagstiftningen inte ska innehålla tekniska krav som inte kan uppfyllas och för att traktorer i kategorierna T2, C2 och T4.1 även fortsättningsvis ska kunna typgodkännas och släppas ut på marknaden eller tas i bruk, måste man medge en övergångsperiod på tre år, under vilken traktorer i kategorierna T2, C2 och T4.1 fortfarande får typgodkännas och släppas ut på marknaden eller tas i bruk.
- (5) Direktiv 2000/25/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I artikel 4 i direktiv 2000/25/EG ska följande punkt läggas till:

”9. Genom undantag från punkt 2 d och e och från punkt 3 ska tidpunkterna i punkt 2 d och e och punkt 3 skjutas upp med tre år för traktorer i kategorierna T2, C2 och T4.1, såsom de definieras i kapitel A punkt A.1 och kapitel B tillägg 1 del I punkt 1.1 i bilaga II till direktiv 2003/37/EG, som är utrustade med motorer i kategorierna L–R. De krav i steg III A som anges i det här direktivet ska fortsätta att gälla fram till dessa tidpunkter.”

Artikel 2

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den [6 months minus 1 day as from entry into force] anta och offentliggöra de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den [6 months as from entry into force].

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den [...]

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande
[...]

På rådets vägnar
Ordförande
[...]